

Sprawozdanie z konferencji uzgodnieniowej dotyczącej projektu ustaw z pakietu „Konstytucja Biznesu” , w dniach 24 do 28 kwietnia 2017 roku w Ministerstwie Rozwoju

W dniach 24 – 28 kwietnia 2017 roku w Ministerstwie Rozwoju miały miejsce spotkania w ramach konferencji uzgodnieniowej związanej z planowanym wdrożeniem pakietu ustaw pt. Konstytucja Biznesu. Harmonogram spotkań wyglądał następująco:

1. w dniu 24 kwietnia - projekt ustawy o Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców oraz Rzeczniku Przedsiębiorców(nr UD197 w wykazie prac RM);
2. w dniu 25 kwietnia - projekt ustawy o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (nr UD199 w wykazie prac RM);
3. w dniu 26 kwietnia - projekt ustawy Prawo przedsiębiorców (nr UD195 w wykazie prac RM);
4. w dniu 27 kwietnia - projekt ustawy o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy(nr UD198 w wykazie prac RM);
5. w dniu 28 kwietnia - projekt ustawy - Przepisy wprowadzające ustawę Prawo przedsiębiorców oraz niektóre inne ustawy z pakietu „Konstytucji Biznesu” (UD196 w wykazie prac RM).

W konferencji tej PFSRM była reprezentowana przez Małgorzatę Kosińską i Alojzego Kiziniewicza, jako obserwatorów w toczącej się dyskusji. Dyskusja ta dotyczyła szczegółowych uwag wcześniej zgłoszonych przez strony zaproszone do konsultacji w odniesieniu do projektów ustaw. Uwagi te dotyczyły przeważnie skutków praktycznych i operacyjnych proponowanych przez Ustawodawcę i odnoszących się do praktycznego funkcjonowania przedsiębiorców. Proponowane zmiany mają na celu uproszczenie i ujednoczenie prawa gospodarczego oraz wdrożenie cyfryzacji. W kularach zostały nawiązane kontakty z przedstawicielami Ministerstwa. Podkreśliłmy rolę i wagę majątku – nieruchomości w wielu dziedzinach prowadzonych aktywności gospodarczych. Przedstawiciele Ministerstwa podkreślali, że celem proponowanych zmian jest ujednoczenie systemu i jednocześnie ograniczenie ingerencji Państwa w swobodę prowadzonej działalności gospodarczej.

Zgodnie z informacjami publicznie dostępnymi na stronie Ministerstwa Rozwoju <https://www.mr.gov.pl/media/29158/KONSTYTUCJABIZNESU.pdf> , pakiet proponowanych Ustaw ma na celu ujednoczenie zasad prawa gospodarczego . Ogólny zarys zakresu proponowanych zmian, zgodnie z przedstawionym dokumentem przedstawia się następująco:

I. Ustawa – Prawo przedsiębiorców

A. Stosowanie prawa

1) ustalenie podstawowych zasad prawnych odnoszących się do przedsiębiorców:

- zasada wolności działalności gospodarczej
- zasada „co nie jest prawem zabronione, jest dozwolone”
- zasada domniemania uczciwości przedsiębiorcy
- zasada przyjaznej interpretacji przepisów (in dubio pro libertate)
- zasada odpowiedzialności urzędników za naruszenie prawa
- zasada rozstrzygania wątpliwości faktycznych na korzyść przedsiębiorcy
- prawo do oceny jakości obsługi w urzędzie
- zasada pogłębiania zaufania, bezstronności i równego traktowania
- zasada proporcjonalności
- zasada pewności prawa
- zasada uczciwej konkurencji oraz poszanowania dobrych obyczajów i słuszych interesów innych przedsiębiorców konsumentów
- zasada udzielania informacji
- zasada współdziałania organów
- zasada szybkości działania
- zasada polubownego rozwiązywania kwestii spornych

2) działalność nierejestrowa – działalność na najmniejszą skalę (przychody miesięczne do 50% minimalnego wynagrodzenia) nie będzie uznawana za działalność gospodarczą – dotyczy zwłaszcza drobnego handlu, dorywczo świadczonych usług (np. sporadycznie udzielanych korepetycji) – urzeczywistnienie zasady wolności działalności gospodarczej

3) prawo pisane językiem zrozumiałym dla obywatela – w przypadkach skomplikowanych przepisów organy administracji będą wydawać napisane prostym, przystępnym językiem „objaśnienia prawne” – zastosowanie się przedsiębiorcy do takich objaśnień będzie chroniło go przed negatywnymi konsekwencjami

4) ulga na start – zwolnienie ze składek na ubezpieczenie społeczne dla początkujących przedsiębiorców przez pierwsze 6 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej – zachęta do podejmowania pierwszej działalności gospodarczej

5) odformalizowanie komunikacji urząd – przedsiębiorca – za zgodą lub na wniosek przedsiębiorcy, sprawy urzędowe (lub poszczególne czynności, np. wezwania do uzupełnienia braków formalnych) będą mogły być załatwiane przez telefon, e-mail lub za pomocą innych środków komunikacji

6) likwidacja numeru REGON – przedsiębiorca w kontaktach z urzędami będzie posługiwał się wyłącznie numerem NIP

7) nowe definicje pojęć „przedsiębiorca” oraz „działalność gospodarcza”

- 8) przedsiębiorca będzie mógł oceniać jakości obsługi w urzędach oraz pracę urzędników
- 9) likwidacja zgód i licencji jako odrębnych form reglamentacji działalności gospodarczej
- 10) wydawanie zezwoleń w trybie „milczącej zgody” – jeśli organ nie rozpatrzy wniosku o zezwolenie w określonym terminie, uznaje się zezwolenie za wydane
- 11) możliwość bezterminowego zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej
- 12) likwidacja obowiązku prowadzenia ksiąg kontroli

B. Tworzenie prawa

- 13) uregulowanie podstawowych zasad tworzenia prawa regulującego warunki wykonywania działalności gospodarczej:
 - projektowanie nowego prawa tylko jeśli dane cele nie mogą być osiągnięte za pomocą innych środków
 - przy tworzeniu nowego prawa obowiązek ograniczania obciążeń publicznoprawnych nakładanych na adresatów tego prawa
 - obowiązek konsultacji projektu aktu prawnego, z zachowaniem zasad powszechności, przejrzystości, responsywności i przewidywalności
 - obowiązek uprzedniej oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych projektu (tarcza deregulacyjna)
 - zobowiązanie właściwych organów do przeprowadzania przeglądów prawa w ich zakresach kompetencji, w celu np. ograniczenia obciążeń dla przedsiębiorców
 - obowiązek ograniczania obciążeń publicznych w stosunku małych i średnich przedsiębiorstw (test MŚP) lub wyjaśnienie o braku takich możliwości
 - test zgodności z Prawem przedsiębiorców, który powinna przechodzić każda nowotworzona ustawa gospodarcza

C. Gwarancje instytucjonalne

- 14) utworzenie Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców
 - stałe forum dyskusji i współpracy pomiędzy ministerstwami a przedstawicielami przedsiębiorców
 - opiniowanie aktów prawnych istotnych dla prowadzenia działalności gospodarczej
- 15) utworzenie Rzecznika Przedsiębiorców
 - organ interwencyjny w sprawach, gdzie mogą być naruszane prawa przedsiębiorców
 - w przypadku skomplikowanych, niejednoznacznych przepisów prawa, na wniosek Rzecznika Przedsiębiorców urzędy będą zobowiązane do wydawania „objaśnień przepisów”
 - prawo do wstrzymania dowolnej kontroli, jeśli zaistnieje poważne podejrzenie naruszenia prawa przez urzędników

- pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji
- w swoich działaniach będzie w szczególności uwzględniał mikro-, małych i średnich przedsiębiorców
- możliwość opiniowania aktów prawnych dotyczących przedsiębiorców, taka opinia Rzecznika Przedsiębiorców do projektu ustawy będzie „towarzyszyła” projektowi na każdym etapie procesu legislacyjnego

II. Ustawy niezbędne do wdrożenia „Prawa przedsiębiorców”

- ustawa o Komisji Wspólnej Rządu i Przedsiębiorców oraz Rzeczniku Przedsiębiorców
- ustawa o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej oraz o Punkcie Informacji dla Przedsiębiorców
- ustawa o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym – kompleksowo regulująca zasady uczestnictwa podmiotów zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium RP, w tym integrująca dotychczasową ustawę o świadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

III. Ustawa o uproszczeniach podatkowych dla przedsiębiorców

- pakiet zmian znoszących bariery regulacyjne i zbędne wymogi biurokratyczne w obszarze prawa podatkowego i rachunkowości

IV. Ustawa o uproszczeniu procedur wydatkowania funduszy UE

- uproszczenie i przyspieszenie procedur związanych z wydatkowaniem środków europejskich

V. Ustawa o uproszczeniach w prawie gospodarczym

- zniesienie barier regulacyjnych i zbędnych wymogów biurokratycznych w poszczególnych obszarach prawa związanych z wykonywaniem działalności gospodarczej – II transza działań uproszczeniowych zainicjowanych pakietem „100 zmian dla firm”

VI. Ustawa o deregulacji działalności gospodarczej

- poszerzenie sfery wolności działalności gospodarczej poprzez:
 - zniesienie wybranych zezwoleń i wymogów wpisu do rejestru działalności regulowanej
 - ograniczenie wymogów dla wybranych koncesji, zezwoleń i wymogów wpisu do rejestru działalności regulowanej

VII. Ustawa o elektronizacji gospodarki

- zmiany pozwalające na zwiększenie obrotu bezgotówkowego oraz upowszechnienie elektronicznej formy komunikacji

VIII. Uchylenie ustawy z 6 lipca 1982 r. o zasadach prowadzenia na terytorium Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej działalności gospodarczej w zakresie drobnej wytwórczości przez zagraniczne osoby prawne i fizyczne

- uchylenie ww. ustawy jako anachronicznej i niepotrzebnie gmatwującej polski porządek prawny
- dodatkowo – oczyszczenie polskiego prawa z pozostałości PRL (odwołania w ustawach do „Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej”)

IX. Zniesienie obowiązku posługiwania się pieczętą przez przedsiębiorcę

- kompleksowy przegląd rozporządzeń pod kątem wyeliminowania obowiązku posługiwania się pieczętą przez przedsiębiorcę

X. Podręcznik Liczenia Kosztów Regulacyjnych

- instrukcja dla twórców przepisów wskazująca jak rzetelnie liczyć koszty projektowanych regulacji

Kwintesencja i refleksje rzeczoznawcy majątkowego

Ta idea konstytucyjna ma usprawnić rozmaite inwestycje w RP oraz systemy współpracy inwestorów/biznesmanów z urzędami.

Do 15go września chcą ten temat zamknąć i udroźnić.

W trakcie konsultacji wyartykułowano szereg znaczących postulatów, ze szczególnym wskazaniem na:

- **Powołanie Rzecznika Przedsiębiorców (RzP)** (organ adm. publicznej) do wparcia, zwłaszcza podczas konfrontacji z urzędnikami, bądź też kontroli np. skarbowej.
- **Pełnomocnictwa i władza RzP:**
 - niezależny od ministerstw
 - RzP może wstrzymać kontrole
 - ma wgląd do dokumentacji przedsiębiorców
(konflikt z IN, danymi osobowymi)
 - postanowienia RzP mają być niezaskarżalne !

Pomysły/koncepcje dot. ww:

- brak desygnacji mediacyjnej RzP (aż się prosi)
- ważna jest synergia przedsiębiorców, to daje skumulowane efekty np. klastry
- koordynacja współpracy w układzie PPP
- powołanie rzecznika majątkowego (my też możemy się przydać)
- powołanie rzecznika ochrony danych osobowych

- **Udrożnienie biznesowych kontaktów i współpracy zagranicznej w biznesie, ze szczególnym akcentem na:**

- dostosowanie się do prawa unijnego
- ma obowiązywać zasada wzajemności
- upowszechnienie dostępu do danych (wysokie ryzyko - ignorancja GIODO oraz IN)
- obiecywane konsultacje z ABW pod presją KPRM
- problemy z identyfikacją osób i podmiotów* (ignorancja MR)
- problem z „banksterką”, banków zagranicznych** (tam występuje niekontrolowany przepływ danych - silne lobby)

Refleksje dot. ww. :

- brak kwalifikacji majątkowej; materialnej i niematerialnej (zagroża pranie brudnych pieniędzy)
- słaba reprezentacja KIG (PARP był)

* szczególnie spoza UE, ostre akcenty ze strony KPRM

** głos KNF że to mają pod kontrolą